

AUKi 2026

REKOMENDUOJAMOS MEDŽIAGOS

Auginimui leidžiama naudoti tik **saugias ir teisėtai įsigytas** medžiagas. Pradedantiesiems ir pažengusiems rekomenduojami šie junginiai:

**Kalio alūnas
(Aluminio Kalio Sulfatas):**
skaidrus, taisyklingos
oktaedro formos kristalas.
Lengvai prieinamas ir
saugus naudoti.

**Vario (II) sulfatas
(Mėlynasis akmenėlis):**
ryškiai mėlynos spalvos,
triklininės formos kristalas.
Reikalauja atsargumo
(būtina naudoti
pirštines!).

**Kalio fericianidas
(Raudonoji kraujo druska):**
tamsiai raudonas,
pailgas monoklininės
formos kristalas.

**Valgomoji druska
(Natrio Chloridas):**
balti/skaidrūs, kubo
formos kristalai, tačiau jau-
trūs drėgmės pokyčiams
(reikalauja didelio
kruopštumo!).

KRISTALŲ AUGINIMO METODIKA

Kristalų auginimo procesą leidžiama pradėti **ne anksčiau kaip 2026 m. sausio 26 d.!**
Pagrindiniai „sėkmės“ etapai:

**1.
Sočiojo tirpalo
paruošimas:** medžiaga
tirpinama karštame distili-
uotame vandenyje, kol ji pa-
siekia soties būseną - nustoja
tirpti. Tirpalą **būtina filtruoti**,
kad neliktų priemaišų.

**3.
Auginimo aplin-
ka:** indas turi būti lai-
komas vietoje be vibracijų
ir staigių temperatūros
svyravimų - tai tiesiogiai
veikia kristalo kokybę ir
skaidrumą.

**2.
Užuomazgos
(monokristalo) gavi-
mas:** išsirinkite patį tai-
syklingiausią kristalėlį - jis
taps jūsų pagrindas didžiojo
kristalo auginimui.

AUKi 2026

DOKUMENTAVIMO GAIRĖS

Kadangi dokumentacija sudaro ketvirtadalį vertinimo, rekomenduojama laikytis šios tvarkos:

• **Savaitinė fiksacija:**
ne rečiau nei kartą per savaitę fotografuokite kristalą šalia liniuotės ar kito mastelio objekto.

• **Masės stebėjimas:**
reguliariai sveriant kristalą, galima stebėti augimo greitį.

• **Simetrijos išsaugojimas:** jei ant pagrindinio kristalo pradeda augti „parazitiniai“ kristalėliai, juos būtina atsargiai pašalinti, kad išliktų taisyklingumas ir proporcijos.

PROBLEMŲ SPRENDIMO GIDAS

Dažniausios kristalo auginimo kliūtys ir jų šalinimas siekiant maksimalios kokybės:

1. Kristalai Neauga:

- **Priežastis:** tirpalas nesotusis arba per aukšta aplinkos temperatūra, dėl ko medžiaga lieka ištirpusi.
- **Sprendimas:** įsotinkite tirpalą pridėdami daugiau medžiagos arba leiskite jam ilgiau garuoti žemesnėje temperatūroje.

2. Kristalas pradėjo tirpti:

- **Priežastis:** pakilo patalpos temperatūra arba į indą pateko papildomo skysčio, todėl tirpalas tapo nesotus.
- **Sprendimas:** nedelsdami išimkite kristalą, tirpalą pašildykite, pridėkite daugiau medžiagos iki tirpalo sotumo, atvėsinkite ir tik tada vėl įmerkite kristalą.

3. Kristalas prarado skaidrumą arba auga netaisyklingai:

- **Priežastis:** per greitas augimas dėl staigių temperatūros svyravimų arba per spartaus garavimo.
- **Sprendimas:** užtikrinkite stabilią aplinkos temperatūrą. Indą galima papildomai apgaubti izoliacine medžiaga, kad aušimas būtų lėtesnis.

4. Indo dugne formuojasi daug smulkių kristalų:

- **Priežastis:** tirpalo užterštumas dulkėmis arba indo sienelių nelygumai, kurie tampa papildomais kristalizacijos centrais.
- **Sprendimas:** tirpalą nufiltruokite į švarų indą, o pagrindinį kristalą nuplaukite distiliuotu vandeniu. Švari aplinka padeda išlaikyti kristalo taisyklingumą ir simetriškumą.

AUKi 2026

SVARBŪS TERMINAI IR REIKALAVIMAI

Siekiant užtikrinti sąžiningas konkurso sąlygas ir sėkmingą dalyvavimą, prašome laikytis šio grafiko:

SAUSIO 26 D.

KOVO 27 D.

Ankstyviausia galima
auginimo proceso **pradžią**.

Galutinis darbų **pristatymas**
vertinimo komisijai.

Vertinimui priimami tik pilnai sukomplektuoti darbai, susidedantys iš trijų dalių:

1

**Užaugintas
kristalas**
(pagrindinis
objektas)

2

**Stendinis
pranešimas**
(vizualus
projekto
pristatymas)

3

Dokumentacija
(procesų
žurnalas,
fiksavimas,
nuotraukos)

Naudingos nuorodos:

[1] „Kristalografija, mineralogija, petrografija.“ ibiblioteka.lt. Prieinama: <https://ibiblioteka.lt/metis/publication/LIBIS-000000152561>.

[2] „Kristalų auginimo vadovas.“ CrystalVerse. Prieinama: <https://crystalverse.com/growingcrystals/>.

[3] „Dažniausių kristalų auginimo problemų sprendimai.“ Science Notes. Prieinama: <https://sciencenotes.org/solutions-to-common-crystal-growing-problems/>.

SĖKMINGŲ EKSPERIMENTŲ!